Покліч Волі

ГРАМАДСКА-ПАЛІТЫЧНАЯ ГАЗЕТА ВІЦЕБСКАГА РАЁНА, №1 (128)
СТУДЗЕНЬ 2013 ГОДА

“Покліч волі” ў Інтэрнэце

Зараз наша газета стала размяшчаецца на партале http://kamunikat.org/, дзе зацікаўленыя грамадзяне могуць яе спампаваць са старонкі: http://kamunikat.org/poklicz_voli.html , што у каталагу “Пэрыёдыка” для далейшага выкарыстання яшчэ да з'яўлення газеты на паперы.

ПОГЛЯД РЭДАКТАРА

МОЛАДЗЬ НЕ ПРЫМАЕ ЗАСТОЮ

Усялякае сапраўднае жыццё патрабуе штодзённых зменаў, развіцця, руху ва ўсіх сферах чалавечае дзейнасці. І калі з гэтага руху выпадае, хоць якая вобласць натуральных чалавечых зацікаўленняў, жыццё, калі і не спыняецца, то завісае, застойваецца. Менавіта стан такога застою перажывае зараз наша краіна. Хтосьці гэтага не заўважае, кагосьці гэта задавальняе, камусьці гэта не замінае, але дзякуй Богу ёсць грамадзяне, якія шукаюць выйсце для сябе асабіста, для многіх ці нават для бальшыні.

Але так ужо сталася, што магчымасцяў для пераменаў у гэтых грамадзянаў, як і ва ўсе часы на гэтай зямлі, заўсёды замала. Часы абуджэння змяняюцца часамі рэпрэсій і павольна пераходзяць у стан паўжыцця, паўіснавання, калі людзі занятыя выключна праблемамі асабістага выжывання, калі мала хто дбае пра будучыню беларускай нацыі і культуры, таго, дзеля чаго толькі і існуюць у гэтым свеце народы.

У такія часы бальшыні не патрэбныя героі, бо яны – прыкры напамін пра навакольны канфармізм, прыстасаванства, супрацу з уладай, якая парушае натуральныя чалавечыя правы. І таму тады “лепшым“ месцам для нацыянальных герояў – месца за кратамі альбо вымушаная эміграцыя. Нагадаем імёны гэтых герояў: Аліневіч Ігар Уладзіміравіч, Аўтуховіч Мікалай Мікалаевіч, Бяляцкі Алесь Віктаравіч, Васькові Яўген Сяргеевіч, Дашкевіч Зміцер Вячаслававіч, Дзядок Мікалай Аляксандравіч, Лобаў Эдуард Юр'евіч, МалчанаўАляксандр Валер'евіч, Парфянкоў Васіль Пятровіч, Пракапенка Арцём Анатолевіч, Севярынец Павел Канстанцінавіч, Статкевіч Мікалай Віктаравіч, Францкевіч Аляксандр Уладзіміравіч…

Сучасная цывілізацыя, як гэта ні парадаксальна, дзякуючы найвялікшым дасягненням чалавецтва ў навуцы і тэхніцы, дае зашмат магчымасцяў несвабодным дзяржавам і аўтарытарным кіраўнікам уплываць на простага чалавека і падпарадкоўваць яго сваім утылітарным патрэбам. З тэлевізійнага экрану вам хуценька ўвядуць у вушы любую патрэбную інфармацыю, з лёгкасцю перайначваюць і ейны змест і форму. І ўжо перад вамі не героі нацыі ці ахвяры рэжыму, а небяспечныя элементы, парушальнікі спакою, злачынцы, пятая калона…Пачутая чалавекам інфармацыя застанецца, застанецца як засцярога ад актыўнага грамадзянскага жыцця.

У сённяшніх тутэйшых умовах ужо не трэба фізічна знішчаць ці запалохваць татальным ГУЛагам, атрыманая за саветамі прышчэпка спрацоўвае пры куды меншым застрашэнні. Для спынення грамадзянскай актыўнасці дастаткова некалькі сотняў затрыманых і аштрафаваных ды пару дзесяткаў асуджаных.

І не важна, што ўвесь цывілізаваны свет будзе лічыць пратэстантаў вязнямі сумлення, не важна, што на свае ўласныя вочы праз магчымасці, якія дае інтэрнэт, можна пераканацца ў невінаватасці абвінавачаных, тутэйшы народ не выйдзе на акцыі пратэсту і падтрымкі, як гэта бывае ў краінах, здавалася б, куды менш цывілізаваных і дэмакратычных. Так, што мяркуючы па стану існае тут палітычнай актыўнасці насельніцтва, можна казаць, што гэта ўжо нават і не застой, а нейкая дэградацыя ці нават распад.

Дзяржава, жыхары якой адчуваюць з ейнага боку хоць якія праявы застрашэння, асуджана на сканканне. У нашых умовах гэтае сканканне будзе павольным, але яно ўсё адно непазбежнае.

А ягоныя праявы заўважныя ўжо зараз. Не буду хадзіць далёка і прыводзіць нейкія навуковыя даследаванні, агучу канкрэтныя прыклады з жыцця маіх 5-ці стрыечных пляменніцаў, якім 22-25 гадоў, якія толькі асвойваюць дарослае жыццё і якія, здавалася б, мусяць вызначаць жыццё нашай краіны ў бліжэйшыя гады.

Зазначу, што дзяўчаты – ёсць наўпроставым вынікам тых працэсаў, якія адбываліся ў краіне апошнія 20 -25 гадоў. Усе яны далёкія ад палітыкі, усе яны атрымалі альбо атрымоўваюць вышэйшую адукацыю, усе валодаюць замежнымі мовамі, маюць прывабную знешнасць і цэняць сябе. Як жа скарысталіся яны тымі магчымасцямі, якія дала ім дзяржава і як яны збіраюцца працаваць на ейную карысць дзеля беларускага народу і росквіту краіны.

Найперш адзначу, што такіх высокіх словаў пра сваю краіну і свой народ, якія можна пачуць з вуснай іхніх амерыканскіх раўналеткаў, я ад іх ніколі не чуў. А хіба магло быць інакш? Які поп – такі і прыход. Штошто, а няшчырасць і двугаснасць гэтае ўлады, замяшанай на хлусні і несвабодзе дзеці адчуваюць інтуітыўна. Таму вынік заканамерны: старэйшая з іх, не скончыўшы вышэйшай адукацыі на Беларусі, з'ехала ў Германію, дзе паступіла ва ўніверсітэт і не дрэнна там уладкавалася. Яшчэ адна пасля заканчэння навучання нейкі час не магла знайсці працу па спецыяльнасці ў гатэльным бізнесе на Бацькаўшчыне, а пасля ўладкавання ў сталіцы сутыкнулася з праявамі такога махровага савецкага гасцінечнага “гасцяпрыімства”, што ўжо падумвае пра працу ў Расеі ці яшчэ дзе далей. Трэцяя пасля медыцынскага вузу размеркавалася ў раённую лякарню з заробкам у 1, 5 млн. рублёў(бамжы смяюцца). Пра сваю будучыню гаварыць не любіць. Чацвёртая будучая спецыялістка па турыстычным бізнесе мяркуе атрымаць вольны дыплом і з'ехаць за мяжу, каб працаваць на круізным лайнеры. Дарэчы, яна ўжо аб'ехала паў-Еўропы і ўжо няблага адаптаваная да еўрапейскага ладу жыцця. Пятая яшчэ ў семнаццацігадовым узросце з'ехала ў Маскву і вяртацца на радзіму не збіраецца, хаця і вучыцца завочна ў тутэйшым універы.

Прывяду факт, які мяне шакаваў. Згодна з прагнозам, складзеным агенцтвам Economist Intelligence Unit (EIU), дзе лепш за ўсё нарадзіцца дзіцяці ў 2013 годзе з улікам таго, што да 2030 года яно стане дарослым, Беларусь нават не ўвайшла ў пералік 80 краінаў вартых таго, каб там нарадзіцца. Пасля ўсіх падлікаў на верхняй пазіцыі апынулася Швейцарыя, на другой — Аўстралія, на трэцяй — Нарвегія. У першую дзясятку таксама ўвайшлі Швецыя, Данія, Сінгапур, Новая Зеландыя, Нідэрланды, Канада і Ганконг. Германія і ЗША — 16-я, Польшча — 33-я, Славакія — 35-я. Эстонія знаходзіцца на 44-й пазіцыі, Латвія — на 48-й, Літва — на 57-й. Расія — 72-я паміж Інданезіяй і Сірыяй, Украіна — 78-я, Кенія — 79-я, Нігерыя — 80-я.

Вось такая карціна сучаснай Беларусі, да напісання якой прыклалі руку тутэйшыя самаробныя мастакі ад палітыкі саўковага посттаталітарызму. Яны, відаць, не бачаць, што іхнія пэндзлі кладуць на палатно фарбы толькі шэрых таноў і паўтаноў, якія даўно выйшлі з моды і не прыцягваюць увагі сучаснай моладзі.

І як бачна з прагнозу, пры сённяшняй манеры палітычнага малявання, і ў 2030 годзе Беларусь можа застацца непрывабнай для сучаснай моладзі. Можна , канечне, разумець жаданне маладзёнаў жыць поўным жыццём за мяжой зараз, чым ахвяраваць сваімі інтарэсамі дзеля нейкай прывіднай будучыні. Але трэба ўсведамляць, што перамены не прыходзяць самі па сабе, іх прыносяць тыя, хто за свае перакананні зараз знаходзіцца на турэмных нарах альбо ў вымушанай эміграцыі. Менавіта яны рухаюць прагрэс і застаюцца ў гісторыі.

Рэдактар.

ПЕРАСЛЕД

Рука руку мые

Суд Першамайскага раёну Віцебска адмовіў у задавальненні хадайніцтва распаўсюдніка газэты «Віцебскі Кур'ер» Міхаіла Жураўлёва аб адтэрміноўцы выканання адміністрацыйнага спагнання ў выглядзе штрафу ў памеры 2 500 000 рублёў.

Міхаіл, які зьяўляецца інвалідам II групы, атрымлівае пенсію меншую за 1 800 000 рублёў, з якой яшчэ аплочвае крэдыт. Выходзіць грамадзянін мусіць адмовіцца ад яды і пітва, улезьці ў даўгі, каб выканаць пастанову суду аб накладанні на яго адміністрацыйнага спагнання.

Міхаіл Жураўлёў суддзёй Караблінай быў аштрафаваны за распаўсюд газэты «Віцебскі Кур'ер» 22 кастрычніка 2012 году. Суддзя віцебскага абласнога суду Ірына Смалякова і старшыня гэтага суду Мікалай Хамічонак не ўгледзелі падстаў для адмены пастановы суддзі Караблінай.

У цяперашні час правамернасць прыцягнення М. Жураўлёва да адміністрацыйнай адказнасці разглядаецца ў Вярхоўным судзе Рэспублікі Беларусь. У тым выпадку. Калі пастанову суду пакінуць у сіле, М. Жураўлёў мае намер прасіць Камітэт ААН па правах чалавека прызнаць Рэспубліку Беларусь парушальнікам ягонага права на выказванне думкі – права, гарантаванага артыкулам 19 Міжнароднага пакту аб грамадзянскіх і палітычных правах.

Якаў Дрозд.

Шаноўны чытач!

Адкажыце, калі ласка на наступныя пытанні. Запоўненую анкету перадайце ў рэдакцыю. Вялікі дзякуй за дапамогу!

Адказваючы, пазначце варыянт(ы).

1. Ці задавальняе вас змест газеты?
- так, цалкам
- так, па большай меры
- так, але з вялікімі агаворкамі
- хутчэй няма, чым так
- не задавальняе

2. Вы чытаеце газету некалькі гадоў. Сёння газета стала:
- цікавей, змястоўней
- менш цікавай і змястоўнай
- засталася на ранейшым узроўні
- цяжка сказаць

3. Ці павінны, па-вашаму, змяніцца афармленне і змест газеты, якім чынам? (Можна выкарыстоўваць не больш трох варыянтаў адказу)
- змест павінен быць вастрэй
- не хапае фактаў і добрай аналітыкі
- трэба больш ілюстрацый, фатаграфій ці карыкатур
- трэба больш пісаць аб простым народзе
- трэба больш карыснай, даведачнай інфармацыі
- не хапае конкурсаў
- не хапае анекдотаў
- трэба павялічыць колькасць старонак у газеце

4. Прапануем ацаніць па шкале 5 балаў нашы газетныя рубрыкі

Рэгіянальныя матэрыялы:
- Погляд рэдактара
- У цэнтры ўвагі
- Крымінал
- Вырашым праблему
- Нашы землякі
- Наша спадчына
- Жыві як гаспадар
- Культурная падзея
- Кніга скаргаў
- Тэрыторыя дабра
- Спартыўная навіна

НАША СПАДЧЫНА

Конкурс народных абрадаў

У Доме культуры пасёлка Акцябрскі адбыўся раённы агляд-конкурс народных абрадаў “Зімовыя святкі”.

У творчым спаборніцтве ўдзельнічалі пяць калектываў: Віцебскі раённы цэнтр рамёстваў “Адраджэнне”, Варонаўскі, Акцябрскі, Сушчоўскі, Капцянскі сельскія Дамы культуры. Усе яны прадставілі сваю варыяцыю калядавання нашых продкаў.

Званне лаўрэата конкурсу журы ў выніку прысудзіла капцянцам. Астатнія ўдзельнікі атрымалі ганаровыя дыпломы.

Аднак у гледачоў былі свае сімпатыі,многія ўпадабалі самадзейных артыстаў з Сушчова. У іх была вельмі каларытная і харызматычная вядучая, якая пазнаёміла ўсіх са старажытнымі калядными забавамі. Улетку нашым продкам было не да гульняў, таму адпачываць ды гулі гуляць яны маглі толькі на зімовыя святкі. Практычна ўсе калядныя гульні мелі эратычны характар – бо ў гэты час хлопцы і дзяўчаты прыглядалі сабе пару, каб увосень ажаніцца. "Падчас гульняў на Каляды моладзь вельмі шмат цалавалася, гэта быў сапраўдны час пацалункаў", – з усмешкай раз-пораз нагадвала вядучая, пакуль кавалеры і іхнія паненкі шукалі на сцэне сабе пару.

Досыць яркі нумар паказалі супрацоўнікі Віцебскага раённага цэнтра рамёстваў "Адраджэнне". Яны калядавалі не толькі з традыцыйнымі казой і мядзведзем, але і з буслікам. Аказваецца, гэту птушку, якая нібыта прадказвае лёс, водзяць на Каляды жыхары Гомельшчыны.

Агляд-конкурс праходзіў у межах раённай праграмы па папулярызацыі і вывучэнні народных традыцый "Адвечнае".

Ян Сведка.

ПРАВЫ ЧАЛАВЕКА

ХТО ПРАГНЕ ПРАЎДЫ, ТОЙ ЯЕ Й АТРЫМАЕ

Пенсіянерка з Віцебска дабілася праўды ў Камітэце па правах чалавека ААН, абскардзіўшы штраф тутэйшай феміды за «Ойча наш».

25 сакавіка 2008 г. Антаніна Піванос вырашыла зрабіць падарунак апазіцыянеру Барысу Хамайдзе – прынесла яму вышыванку са словамі малітвы «Ойча наш». Вышытыя чырвонымі ніткамі на белай тканіне, гэтыя словы міліцыянты расцанілі як плакат апазіцыйнага зместу.

І Антаніна Піванос была пакараная штрафам у памеры дзве базавыя велічыні нібыта за ўдзел у несанкцыянаваным пікеце.

Інцыдэнт адбыўся ў Дзень Волі каля так званага Сіняга дома, дзе спадар Хамайда распаўсюджваў незалежную прэсу. У той самы дзень адбыўся працэс у Чыгуначным райсудзе, дзе спадарыня Антаніна спрабавала пераканаць суддзю, што на ўручэнне падарунку, хай сабе і ў грамадскім месцы, не патрэбная санкцыя ўладаў. Тым не менш, суд скончыўся штрафам для актывісткі і канфіскацыяй «крамольнай» вышыванкі. Абскардзіць гэтае рашэнне не ўдалося ні ў Віцебскім абласным, ні ў Вярхоўным судзе…Пасля звароту Антаніны Піванос у Камітэт па правах чалавека ААН прайшло больш за 4 гады, але рашэнне актывістка атрымала станоўчае. Згодна з ім, у дачыненні да спадарыні Піванос быў парушаны артыкул 19 Міжнароднага пакту аб грамадзянскіх і палітычных правах. Паводле часткі 2 гэтага артыкулу, грамадзяне дзяржаў – удзельніц Пакта, сярод якіх ёсць і Беларусь, маюць права на вольнае выказванне сваіх думак. Менавіта гэтае права жыхаркі Віцебску было незаконным чынам парушана. Паводле рашэння Камітэта, беларускія ўлады абавязаныя выплаціць кампенсацыю, пакрыць панесеныя актывісткай выдаткі і вярнуць канфіскаваную маёмасць.

Паводле "Нашай Нівы".

КРЫМІНАЛ

Прага лёгкай нажывы

29-гадовы віцяблянін, лавец бяздомных жывёлаў аднаго з прадпрыемстваў Віцебску, зладзіў сапраўднае паляванне на рагуляў.

Верасьнёўскай раніцай прыехаў ён у аг. Вымна, дзе бываў і раней, завітваючы сюды пасядзець з вудай на беразе возера. У чарговы візіт ад свайго знаёмага даведаўся, што побач з в. Латыгава па полі ходзяць "нічэйныя" каровы. Як высвеліліся пазней, мінулай ноччу статак аднаго з гаспадарак распужалі ваўкі, у выніку чаго частка рагуляў адбілася.

3 добрых намераў, заезджы госць выклікаўся дапамагчы свайму знаёмаму і ягонаму таварышу, прапанаваўшы падкінуць знаёмых на сваёй машыне на поле. Праўда, неўзабаве аўто прыйшлося пакінуць на палявой дарозе побач з в. Латыгава. Мужчыны ўбачылі кароў і вырашылі па магчымасці сагнаць жывёлаў у адзін статак, каб затым перагнаць на ферму ў Вымна. Сабраўшы 14 кароў, мужчыны адправіліся ў дарогу. Толькі вось не ўлічылі «пастухі», што рагулі прыналежалі ААТ «Агратруд».

Праз нейкі час у віцебляніна саспела думка завалодаць чужой маёмасцю шляхам крадзяжу. Так лавец бяздомных жывёлаў распачаў паляванне на кароваў.

Праз незамкнёныя дзверы злачынца пракраўся ў памяшканне радзільнага аддзялення, размешчанага на тэрыторыі МТФ «Вымна», адкуль таемна выкраў дзевяць кароў, якія належаць ААТ "Агратруд".

Рагатая здабыча пацягнула больш як на 93 мільёны рублёў. Выгандляванымі грашыма прадпрымальны мужчына распарадзіўся па сваім меркаванні. Толькі калі чорная схема дала збой, віцяблянін усвядоміў, што ўзбагаціцца ў буйным памеры не атрымаецца. Ужо неўзабаве ён разлічваўся з сельгаспрадпрыемствам за прычыненую матэрыяльную шкоду, якую пакрыў у поўным аб'ёме.

Ян Сведка.

"За спрыяльнае рашэнне пытання" — на нары

Упраўленнем Следчага камітэта па Віцебскай вобласці ўзбуджана крымінальная справа ў адносінах да намесніка галоўнага энергетыка ААТ «Віцебскі мясакамбінат» па выяўленні карупцыі на найбуйным мясаперапрацоўчым прадпрыемстве рэгіёна.

Намесніку галоўнага энергетыка інкрымінуецца здзяйсненне злачынства, прадугледжанага ч. 2 арт. 430 Крымінальнага кодэкса РБ (атрыманне хабару ў буйным памеры), які прадугледжвае пакаранне да сямі гадоў пазбаўлення волі з канфіскацыяй маёмасці.

Паводле папярэдніх дадзеных, падазраваны 12 кастрычніка і 4 снежня 2012 года атрымаў ад дырэктара аднаго з ТАА 5 і 11,1 мільёна рублёў адпаведна. Грошы перадаваліся за «спрыяльнае рашэнне пытання пра набыццё па завышаным кошце электратэхнічнага абсталявання і матэрыялаў» для патрэбаў камбіната.

Вядзецца следства, пасля якога будзе вынесена рашэнне або пра прад'яўленне канчатковага абвінавачвання і перадачы справы ў суд, або пра здыманне ўсіх абвінавачванняў.

Ян Сведка.

Агульнанацыянальныя матэрыялы
Галоўная падзея
Праблемы эканомікі
Сацыяльныя пытанні
Дэмакратычны рух
Дасягненне
Наша ўлада
Свет пра Беларусь
Усходні сусед
Неабходна рубрыка (ваш варыянт)

5. Як ставіцца да газеты маладое пакаленне вашай сям'і?
чытае часта
чытае часам
наогул не чытае
6. Ці ёсць у вас давер да нашых матэрыялаў?
так, заўсёды
так, часта
ёсць, але зрэдку
няма наогул
7. Задавальняе вас мова і стыль нашых аўтараў, манера журналістаў газеты падаваць інфармацыю?
так, заўсёды
так, у асноўным
так, але рэдка
пішуць залішне мудрагеліста
пішуць для прастакоў
наогул нічога не падабаецца
8. Якія матэрыялы вы лічыце прыярытэтнымі ў газеце:
грамадска-палітычнай тэматыкі
эканамічныя тэмы
сацыяльнай тэматыкі
інфармацыйна-пазнавальныя
даведкавыя
9. Паведаміце, калі ласка, ваш пол:
мужчынскі
жаночы
10. Паведаміце, калі ласка, ваш узрост:
17-25 гадоў
26-36 гадоў
37-47 гадоў
48-60 гадоў
61 і старэй
11. Якая ваша адукацыя?
вышэйшая
незакончаная вышэйшая
сярэдне-спецыяльная
сярэдняя

СМЕРЦЬ ДЗІЦЯЦІ

У Віцебску Чыгуначным раённым аддзелам Следчага камітэта Беларусі праводзіцца праверка па факце гібелі малога хлопчыка ў адным з гарадскіх гатэляў.

Як паведаміла афіцыйны прадстаўнік упраўлення СК па Віцебскай вобласці Іна Гарбачова, 9 студзеня позна вечарам, вяртаючыся з Еўропы ў Маскву, муж і жонка — грамадзяне Расіі 1983 і 1984 гадоў нараджэння — разам са сваімі дзецьмі (малодшаму адзін год, старэйшаму шэсць гадоў) засяліліся ў двухмясцовы нумар.

10 студзеня каля 8 гадзін раніцы бацькі знайшлі труп малодшага дзіцяці. Пры садзеянні супрацоўнікаў гатэля была выклікана брыгада хуткай дапамогі, якая канстатавала смерць дзіцяці.

На месца здарэння выбыла следча-аператыўная група ў складзе супрацоўнікаў Чыгуначнага РАСК і Чыгуначнага РАУС, а таксама дзяржаўны медыцынскі эксперт, эксперт-крыміналіст Чыгуначнага РАУС.

Падчас праверкі апытаныя сведкі здарэння, неадкладна прызначаныя крыміналістычныя экспертызы, якія дазволяць зрабіць канчатковую выснову аб прычыне смерці дзіцяці. Паводле папярэдніх звестак смерць магла наступіць у выніку закрыцця дыхальных шляхоў рэшткамі ежы.

Ян Сведка.

АБЫДЗЕЦЦА ШТРАФАМ

На аўтадарозе Віцебск–Орша блізу в. Лагунцы Віцебскага раёна старэйшы інспектар ДПС Міхась Машэда зняў з колаў восемдзесят скрынак са свіным салам вагой дзве тоны васемсот кілаграмаў.

Як высвятлілася пазней, груз везлі з Варонежскай вобласці Расійскай Федэрацыі. У кіроўцы «Mercedes-Benz», 40-гадовага віцебляніна, не было пры сабе а ні неабходных суправаджальных дакументаў на тавар, а ні ветэрынарнага пасведчання пра якасць мяснoй прадукцыі.

3 мэтай папярэджання распаўсюду чумы свінняў на тэрыторыю краіны, і ў сувязі з забаронай на ўвоз у Беларусь з Варонежскай вобласці мясной прадукцыі груз на суму звыш 110 мільёнаў рублёў знішчаны.

У стаўленні да кіроўцы Віцебскай раённай ветэрынарнай станцыі складзены адміністрацыйны пратакол па арт. 15.38 КОАП РБ за парушэнне ветэрынарных правілаў. Паводле заканадаўства, яму пагражае штраф ад 20 да 50 базавых велічыняў.

Ян Сведка.

ЗДАРЭННІ

Дзе п'янства, там бяда

2 студзеня ў вёсцы Пухавічы Віцебскага раёна мужчына атрымаў апёкі пры тушэнні падпаленай ім уласнай хаты. Пажар адбыўся днём.

Напярэдадні ў хаце, дзе пражываюць гаспадар з жонкай і іх сын, добра адзначылі Новы год. Пасля п'янкі ўспыхнула сварка, і гаспадар хаты падпаліў камору.

Выгляд падпаленай хаты, верагодна, працверазіў мужчыну, і ён самастойна паспрабаваў патушыць жытло. У выніку атрымаў апёкі 1-ій ступені (3%) ногі, і быў дастаўлены брыгадай хуткай медыцынскай дапамогі ў Віцебскую абласную клінічную лякарню. У выніку пажару ў хаце пашкоджаны сцены, столь, маёмасць, паведамляе прэс-служба МНС.

Яшчэ нядаўна жыхароў у гэтай хаце было значна больш – з бацькамі пражывала іхняя дачка, якая ўжо сама мела пяцярых непаўнагадовых дзяцей. Пажарнікі неаднаразова наведвалі праблемную сям'ю і адзначалі, што дзеці жывуць у небяспечных для жыцця ўмовах. Было прадпісана 18 мерапрыемстваў для прывядзення хаты ў адпаведнасць з правілами пажарнай бяспекі. Гаспадара хаты прыцягвалі да адміністрацыйнай адказнасці, аднак выпраўляць парушэнні ён не спяшаўся.

За кошт сродкаў Віцебскага райвыканкама ў хаце быў усталяваны АПА, а затым на фасад вывелі святлогукавую прыладу.

27 лістапада Запольскі сельскі выканаўчы камітэт вылучыў шматдзетнай сям'і маці-адзіночцы 3-пакаёвую кватэру ў вёсцы Заполле. Атрымліваецца, што яны вельмі своечасова пакінулі хату свайго дзядулі, які хоцьма-няхоцьма мог стаць небяспекаю для жыцця і здароўя сваіх унукаў.

Ян Сведка.

НАВАГОДНІ "ПАДАРУНАК"

Жыхарку Віцебска Ірыну Гайдэль з дзесяцігадовым сынам мусяць выселіць з кватэры па адрасе вуліца Чкалава, дом 24 корп. 6, кв. 18. Апынуўшыся ў безвыхаднай сытуацыі, жанчына прыйшла ў офіс дэпутата "Грамадзянскай дамовы" Аляксандра Мікуліна.

На падставе рашэння суду Першамайскага раёну Віцебску па грамадзянскай справе № 2-2368-2012 суд пастанавіў: "Выселіць Гайдэль Ірыну Аляксандраўну з залежным ад яе непаўнагадовым Лобанем Русланам Вітальевічам, 2002 года нараджэння з кватэры без забеспячэння яе іншым памяшканнем для жыцця. Прызнаць дамову найму жылога памяшкання дзяржаўнага найму, заключанага паміж Віцебскім гарадзкім выканаўчым камітэтам і Лобанем Віталём Уладзіміравічам ад 08.12.2012 году – несапраўдным".Ірына Гайдэль – маці-адзіночка, на ўтрыманні якой знаходзіцца 10-гадовы сын. Былы муж Віталь Лобань зьяўляецца супрацоўнікам ДАІ.

Як лічыць Аляксандар Мікулін, суд парушыў прынцыпы спаборніцтва і роўнасці бакоў, што выявілася ў ігнараванні пададзеных Ірынай Гайдэль доказаў; гэта сведчыць пра прадузятае і нэгатыўнае да яе стаўленне з боку суду. На думку юрыста, суд таксама парушыў прынцып высвятлення сапраўдных абставінаў справы. Віталя Лобаня (былога мужа Ірыны) абвінавацілі ў наўмысных дзеяннях па ўвядзенні ў зман дзяржаўных органаў пры падпісанні дамовы найму жылога памяшкання ў дамах дзяржаўнага жыллёвага фонду ў Рэспубліцы Беларусь. Па сутнасці – канстытуцыйнае права на жытло яму паставілі ў віну, як злы і наўмысны намер па дасягненні ў вырашэнні жыллёвай праблемы, што ўзнікла ў яго.

Пракуратура Першамайскага раёну Віцебску вынесла пратэст на рашэнне суду першай інстанцыі. У цяперашні час скарга Гайдэль Ірыны і пратэст пракуратуры знаходзяцца на разглядзе ў касацыйнай інстанцыі Віцебскага абласнога суду.

"Дэпутат Грамадзянскага дамовы" Аляксандар Мікулін, які зрабіў заключэнне, лічыць, што "ў Ірыны Гайдэль адбіраюць кватэру нахабна, бо тэрміны пазоўнай даўнасці па гэткіх справах складаюць 3 гады (артыкул 62, частка 2 жыллёвага кодэксу)". "Судовы працэс ініцыяваў Віцебскі гарадзкі выканаўчы камітэт. Такога кшталту справы пачаліся пасля карупцыйных чыстак у сыстэме дзяржворганаў, калі пачалі рабіць рэвізію ў спэцыяльным фондзе службовых кватэраў", – распавёў Аляксандар Мікулін.

Якаў Дрозд.

ГАЛОЎНАЯ ПАДЗЕЯ

КОРМИТЬ НУЖНО ЛУЧШЕ

УХОДЯЩИЙ ГОД ДЛЯ БЕЛАРУСИ – ВОЗВРАТ, ТАК СКАЗАТЬ, В ДОАЛЕКСАНДРОВСКУЮ ЭПОХУ.

Не в смысле в долукашенковскую, в ней мы как раз сейчас и находимся с разной степенью уютности.

А именно в эпоху до Александра II – до отмены крепостного права. Президент Беларуси своим декретом №9 восстановил право руководителей предприятий деревообрабатывающей отрасли удерживать работников на месте до тех пор, пока это нужно предприятию. Так и в контрактах велено записать: «На период модернизации производства». И на словах добавил: а убегут – вернуть и насильно на то же рабочее место.

Можно сказать – самое историческое событие для Беларуси в этом… как его… говорят, что в 2012 году. Но насчет даты я все-таки не слишком уверен.

Юрьев день, когда мужик был вправе сменить хозяина, был отменен мудрым русским правителем Борисом Федоровичем Годуновым. И он сам, и семья его отошли в мир иной при трагических обстоятельствах. В общем, счастья Годуновым эта мера не принесла.

Отменено же крепостное право было Александром Николаевичем Романовым, которого и взорвал благодарный белорус Игнатий Гриневицкий: сам погиб, но и император не спасся.

Что, спрашивается, эффективнее?

Во всех случаях второе. И экономически, и с точки зрения репутации. Свободный человек работает лучше, да и, по крайней мере, ненавидит правителя значительно меньшее число сограждан, нежели при крепостном праве. Есть ведь и такие, кто молится за царя-освободителя. Как ни странно.

В общем, декрет этот – мера глупая и бессмысленная. Хотя бы потому, что деревообрабатывающая отрасль в Беларуси – это, в первую очередь, столярка. Двери, оконные рамы. То, что на стройке нужно. И бегут столяры да плотники не куда-нибудь, а в Россию – благо, визы не нужно, граница открыта, а спрятаться в Таможенном союзе белорусу проще и спокойней, чем таджику. Россия строится, дома возводятся, столярка нужна.

А поскольку платят в России за столярку раза в четыре больше, чем в Беларуси, то никакой цепью, никаким декретом нашего столяра-плотника-работника дома не удержишь. Как говорил тот же император Александр Николаевич в известном рекламном ролике: «Кормить нужно лучше – тогда не улетят». А у нас – улетают.

Более, нежели я, лояльные правительству аналитики и блогеры пишут: мол, чего спохватились, контрактная система в Беларуси давно уже действует! Давно, это правда. Вот только раньше она не была столь бесстыже откровенной. Предполагалось, что государство у нас социальное и защищает, прежде всего, права работников. Оказалось – нет.

У нас уже и анекдоты в связи с этим появились. Мол, в связи с тем, что Беларусь срочно нуждается в модернизации, запрещено увольняться президенту. До тех пор, пока не модернизируемся вместе с ним. Грустный такой анекдот. Для понимающих – грустный.

Поэтому с Новым годом читателей я поздравить не могу. Непонятно, с каким именно годом поздравлять. С 1597 или уже с 1860 годом?

Могу только поздравить с наступающим Рождеством. Праздник надежды на то, что Спаситель все-таки родится.

Александр Федута.

ДЭМАКРАТЫЧНЫ РУХ

ДЛЯ ІМПЕРСКАЙ ПАЛІТЫКІ ПОСТАЦЬ КАЛІНОЎСКАГА, БЕЗУМОЎНА, ВАРОЖАЯ

2013 ГОД АБВЕШЧАНЫ ДЭМАКРАТЫЧНАЙ СУПОЛЬНАСЦЮ БЕЛАРУСІ ГОДАМ КАСТУСЯ КАЛІНОЎСКАГА. ПРА ПОСТАЦЬ ГЕРОЯ, ЯГО ЗНАЧЭННЕ ДЛЯ БЕЛАРУСКАЙ ГІСТОРЫІ І НАСТУПНЫХ ПАКАЛЕННЯЎ РАЗВАЖАЕ ЛІДАР ГРАМАДСКАГА РУХУ «ЗА СВАБОДУ» АЛЯКСАНДР МІЛІНКЕВІЧ.

«Каліноўскі, без сумневу, выбітная асоба ў нашай гісторыі. І асаблівую моц гэты чалавек набірае сёння, калі мы, як гэта адбывалася і ў ягоныя часы, змагаемся за свабоду і за незалежнасць — і тое, і тое пад пагрозай. Кожны народ павінен мець сваіх герояў, свае постаці, на якія ён раўняецца. Беларусам часта бракуе не таго, што іх не было, а шкодзіць тое, што гісторыі не ведаюць. Скажам шчыра, што сёння ў школы і ўніверсітэты зноў вяртаюцца савецкія падручнікі. Яны пішуцца дзеля Масквы для ўсёй постсавецкай прасторы. <…> Між тым кожны народ мае права на сваю трактоўку гісторыі, на свае постаці, і гэтага нам вельмі не хапае».

На думку палітыка, 150-годдзе паўстання, якое будзе адзначацца сёлета, нельга прапусціць. «Каліноўскі, калі змагаўся, напэўна ведаў, што не выйграе ў моцнай рэгулярнай расійскай арміі, але ён хацеў падняць дух народа, — працягвае Мілінкевіч. — Хацеў паказаць, што трэба змагацца за сваю годнасць, трэба людзьмі сябе адчуваць, не быць нявольнікамі. Я думаю, гэты прыклад жывы і сёння — у такія маладыя гады ён пайшоў на шыбеніцу, але пакінуў надзвычай важны след. Прыйдзе час, можа і хутка, калі ў гарадах нашых будуць стаяць помнікі Каліноўскаму. У Гародні, з якой я паходжу, гарвыканкамам на пачатку 1990-х было прынятае рашэнне аб тым, каб устанавіць герою помнік, — яно не выканана да сённяшняга дня, хаця і не адменена. Гэта вельмі важна, каб людзі больш ведалі пра такіх асобаў, больш разумелі, чаму і за што яны змагаліся. І сваю адказнасць перад будучымі пакаленнямі таксама адчувалі, а не толькі ганарыліся мінулым».

Паводле слоў лідара Руху «За Свабоду», у савецкія часы Каліноўскага ўсё ж такі лічылі змагаром супраць царызму, супраць дэспатыі. «Ён выглядаў тады як сацыял-дэмакрат — такая трактоўка была ў камуністаў, — лічыць палітык. — А ў часы, калі не вырашана, мы — самастойная дзяржава ці частка Расіі, мы — еўрапейскі народ ці ідзем на тое, каб стацца акраінай вялікай новай імперыі, тады гісторыя, яе трактоўка падпадджваецца пад гэтыя новыя геапалітычныя тэндэнцыі. <…> Для імперскай палітыкі постаць Каліноўскага, безумоўна, варожая, а для расійскіх дэмакратаў гэта такая ж выдатная, як і многія людзі ў іхняй гісторыі».

На думку Мілінкевіча, галоўная роля такіх людзей, як Каліноўскі, — выхаванне новых пакаленняў у любові да сваёй краіны. «Ёсць адна ідэалогія — любіць сваю краіну, ведаць сваю гісторыю, тады ты — моцны, — упэўнены палітык. — Вось гэта ідэалогія кожнага еўрапейскага народа, і мы мусім ісці гэтым шляхам».

БелаПАН.

ПРАБЛЕМЫ ЭКАНОМІКІ

ЭКАНАМІЧНЫЯ ВЫНІКІ-2012: ЯК МЫ ЎСІХ АБЫШЛІ МАЗГАМІ

БЕЛАРУСЬ У МІНУЛЫМ ГОДЗЕ ПРЫНЯЛА ШЭРАГ РАШЭННЯЎ, ПРА ЯКІЯ ІНШЫЯ І НЕ ПАДУМАЛІ Б. У ЕЎРОПЕ І Ў ГАЛАВУ НІКОМУ НЕ ПРЫЙДЗЕ НАЦЫЯНАЛІЗАВАЦЬ КАМПАНІІ, А НАША КРАІНА ГЭТЫ ПРАЦЭС АДНАВІЛА. АБ ПРЫМУСОВАЙ ПРАЦЫ Ў ЦЫВІЛІЗАВАНЫМ СВЕЦЕ ДАЎНО ЗАБЫЛІСЯ, А МЫ ЎЗЯЛІ ГЭТУЮ ПРАКТЫКУ (З МЭТАЙ ВЫРАШЭННЯ ВЫСАКАРОДНЫХ ІНВЕСТЫЦЫЙНЫХ ЗАДАЧ) І РЭАНІМАВАЛІ. ЯШЧЭ АДЗІН ПРЫКЛАД ТАГО, ЯК МЫ ІНШЫХ «АБЫШЛІ МАЗГАМІ» - РАСТВАРАЛЬНЫ БІЗНЭС. МАЛА ХТО МОЖА ЎХІТРЫЦЦА ЗАЛЕЗЦІ Ў КІШЭНЮ СУСЕДА І ВЫЦЯГНУЦЬ КРУГЛЕНЬКУЮ СУМУ, А БЕЛАРУСІ ГЭТА ЎДАЛОСЯ.

Рэформы раствараліся ў мільярдах

Тэма растваральнікаў - гэта самае першае, што прыходзіць на розум эканамістам, калі яны пачынаюць успамінаць пра галоўныя падзеі адыходзячага года. Растворительный бізнес запомніўся і рускай, якія ўспрынялі гэтую дзейнасць, як тыповая крадзеж, і беларусам, якія працягваюць цешыцца лёгка зарабіць грошы.

У першай палове 2012-га растваральнікі сапраўды прынеслі Беларусі нямала грошай. За першае паўгоддзе ад экспарту растваральнікаў наша краіна атрымала больш за два мільярды даляраў. У жніўні Беларусь адправіла апошнюю тону растваральнікаў, і ўвосень эфект іх адсутнасці стаў наглядна бачны.

Калі ўвесну і ўлетку 2012 месячны памер валютнай выручкі ад экспарту тавараў (па дадзеных Нацбанка) вагаўся ў дыяпазоне 3,7-4,2 млрд. даляраў, то ўвосень, калі Беларусь ад экспарту растваральнікаў валюту больш не атрымлівала, памер месячнай выручкі істотна знізіўся (да 3-3,2 млрд. даляраў).

Станоўчы уплыў растваральнікаў на беларускую эканоміку бясспрэчнэ: тэмпы эканамічнага росту дзякуючы гэтаму бізнэсу ў першым паўгоддзі выраслі, гандлёвы баланс быў прафіцытнага.

З іншага боку, адзначаюць з сумам назіральнікі, растваральнікі адвялі ў бок Беларусь ад структурных рэформаў, якія здаваліся непазбежнымі пасля валютна-фінансавага крызісу 2011 года. «Увосень 2011-га пасля валютнага крызісу мы ўшчыльную падышлі да неабходнасці структурных рэформаў у эканоміцы. Аднак у 2012-м з'явіўся танны газ, ільготныя цэны на нафту і растваральнікі, якія стварылі ілюзію, што ў нас у эканоміцы справы ідуць нядрэнна. У выніку сёння аб планах па правядзенні структурных рэформаў мы нічога нават не чуем », - адзначае дырэктар Даследчага цэнтра ІПМ Аляксандр Чубрык.

Непрыемны сюрпрыз

Разам з адсутнасцю планаў па рэфармаванні эканомікі яшчэ адным расчараваннем гэтага года можна лічыць распачаты працэс нацыяналізацыі. Нават самыя песімістычныя прагнозы на 2012 год не меркавалі, што дзяржава пойдзе на адзяржаўленне прыватных кампаній.

«Самы непрыемны сюрпрыз - рэзкі разварот у бок нацыяналізацыі і парушэння правоў прыватнай уласнасці, што выявілася ў цэлым шэрагу рашэнняў. Не верылася, што нават невялікі сектар прыватнай эканомікі, які існуе ў нас у краіне, можа выклікаць лютасць з боку дзяржавы », - кажа кіраўнік Навуковага даследчага цэнтра Мізэса Яраслаў Раманчук.

Падрыхтоўка рэйдэрскага захопу прыватных кампаній - адна найважнейшых тэндэнцый 2012 года, мяркуе эксперт. «Нацыяналізацыя прадпрыемстваў, падрыхтоўка законапраекта, які прадугледжвае магчымасць увядзення дзяржаўных прадстаўнікоў у прыватныя кампаніі - гэта звёны аднаго ланцуга, што называецца Back in the USSR», - адзначае Раманчук.

Беларускія эканамісты і інвестконсультанты сыходзяцца ў меркаванні, што пасля выпадкаў нацыяналізацыі Беларусі будзе складана прыцягнуць інвестараў у прыватызацыйныя праекты.

«Пасля вядомых падзей мы рэальна можам разлічваць на прыцягненне інвестыцый толькі ў Грынфілд (выбудоўванне, стваранне з нуля)», - мяркуе эканаміст Беларускага эканамічнага даследча-адукацыйнага цэнтра (BEROC) Марыя Акулава.

Разам з Нацыяналізацыя яшчэ адно рашэнне, якое супярэчыць планах па прыцягненню інвестыцый, выявілася ў адмове дзяржавы ад прыватызацыйных спісаў. Увесну гэтага года прэзідэнт даручыў адмяніць такога роду спісы, у выніку чаго нават раздзяржаўленне малых прадпрыемстваў, якое назіралася ў 2011 годзе, спынілася.

«2012 год паказаў, што мы не гатовыя ісці па шляху прыватызацыі, па стандартным шляху рэфармаванні дзяржуласнасці і працягваем прытрымлівацца старой палітыкі ў гэтым пытанні», - канстатуе Марыя Акулава.

Мадэрнізацыя з дапамогай прымусовай працы

У 2012 годзе афіцыйны Менск крэатыўна падышоў да рэалізацыі інвестыцыйных праектаў. На дрэваапрацоўчых прадпрыемствах пасля выдання дзявяты дэкрэта была ўведзена адмысловая форма працоўных адносін - кантракт, заключаны на час рэалізацыі інвестпраектаў, які нельга скасаваць па ініцыятыве (і нават па патрабаванні) работніка.

Фактычна, асабліва з улікам рыторыкі, якая папярэднічала з'яўленню дэкрэта, гаворка ідзе аб прымусовай працы. «Да заканчэння мадэрнізацыі і рэканструкцыі забараняецца звальненне работнікаў. Працаўнік не можа звольніцца з прадпрыемства без дазволу кіраўніка. Адпусціць - няхай сыходзіць, не адпусціць - павінен працаваць. За парушэнне - на прымусовыя работы », - заявіў у лістападзе Аляксандр Лукашэнка, даручаючы перагледзець умовы працы на дрэваапрацоўчых прадпрыемствах.

Дзевяты дэкрэт, якім новы фармат працоўных адносін быў замацаваны юрыдычна, стаў праявай таго, як далёка можа зайсці мысленне беларускіх уладаў у кірунку адміністравання эканомікі. Зараз зразумела, што абмежаванняў тут няма, і рашэнні, якія еўрапейскім чыноўнікам не могуць прыйсці ў галаву, у Беларусі магчымыя.

Адзінае пытанне, якое застаўся пасля выхаду дзевятага дэкрэта - ці закране новая практыка працоўных адносін іншыя прадпрыемствы, якія не датычацца дрэваапрацоўкі? Цалкам магчыма. У урадавай прэзентацыі, якая раздавалася журналістам у верасні на прэс-канферэнцыі Міхаіла Мясніковіча, гаворыцца пра тое, што ў 2013 годзе «мадэрнізацыяй будуць ахоплена больш за тысячу дзяржпрадпрыемстваў». Таму інвестпраектаў павінна рэалізоўвацца шмат. У гэтым кантэксце дзяржаве можа зноў спатрэбіцца норма дэкрэта №9, згодна з які «скасаванне кантракта ў перыяд рэалізацыі інвестыцыйных праектаў па ініцыятыве работніка магчыма толькі са згоды наймальніка».

Рэзюмуючы вынікі 2012 года, можна сказаць, што ў краіне захавалася старая эканамічная палітыка, якая базуецца на давядзенні мэтавых паказчыкаў (напрыклад, па росту заробкаў) і дамінаванні дзяржсектара. Спробаў рэфармаваць існуючую эканамічную мадэль ў 2012 годзе не рабілася. Больш за тое, у першым паўгоддзі, калі існаваў растваральны бізнэс, здавалася, што рэфармаваць яе і не трэба. У другой палове года ўлады паказалі, што гатовыя існуючую эканамічную мадэль ўтрымліваць любымі шляхамі (нацыяналізацыя прыбытковых прадпрыемстваў, прымусовая праца), і гэта, мякка кажучы, насцярожвае.

Чытаць цалкам: naviny.by

Дзмітрый ЗАЯЦ.

ТАКІЯ "ДАЖЫНКІ"

ГОРКІ: АХВЯРЫ «ДАЖЫНАК»

НА МАГІЛЁЎШЧЫНЕ ЖЫХАРЫ РАЙЦЭНТРУ ГОРКІ ПРАЦЯГВАЮЦЬ СУТЫКАЦЦА ЗЬ НЕДАРОБКАМІ БУДАЎНІКОЎ, ЯКІЯ РЫХТАВАЛІ ГОРАД ДА «ДАЖЫНАК». ДНЯМІ Ў ЦЭНТРЫ ГОРАК СЯМЕЙНАЯ ПАРА ПРАВАЛІСЯ ПАД БРУК.

Муж і жонка ўвечары выйшлі на шпацыр. На падыходзе да Цэнтральнай плошчы райцэнтру, якая да «Дажынак» называлася плошчай Леніна і якую перад фэстам цалкам рэканструявалі, усё і здарылася.

«Ішлі, размаўлялі, трымаліся за рукі — і раптам праваліліся пад плітку. Жонка так спалохалася, што не магла размаўляць і не магла ўстаць. Яе ногі не трымалі. Усё трэслася. Яна наагул не разумела, што адбываецца. Можа, добра, што мы туды трапілі маладыя — дык хоць вылезьці змаглі. Каб туды сталага веку чалавек папаў, або дзіця, або маці зь дзіцем, то наступствы былі б нашмат горшыя», — апавядае пра здарэньне спадар Алег.

Паводле суразмоўцы, шкода абмежавалася шокам у жонкі і запэцканай вопраткай. Тым ня менш, у гутарцы сямейнікі заяўлялі, што зьбіраюцца судзіцца.

Сёньня ў аддзеле жыльлёва-камунальнай гаспадаркі райвыканкаму паведамілі, што канфлікт удалося залагодзіць: «Цеплавая энэргетыка не адмаўляецца ад сваёй віны. Яна згодная ім усё аплаціць. Няхай прад'яўляюць выдаткі. Там атрымалася так, што труба вычарпала свой тэрмін прыдатнасьці і зьявілася трэшчына. У выніку вымываўся грунт», — прызнала супрацоўніца аддзелу.

Здарэньне зь сямейнай парай — першае ў Горках пасьля «Дажынак», якое магло скончыцца бядой. Пакуль абышлося. Тым ня менш, яно нагадвае, што недаробак у пасьлядажынкаўскім райцэнтры засталося багата.

Плітку, як кажуць жыхары Горак, клалі насьпех. У першую ж залеву яе пачало змываць.

За брукам тэрміновага рамонту запатрабаваў культурна-забаўляльны комплекс. Яго заліло вадой. Людзі сьцьвярджаюць, што ён ня быў як сьлед падрыхтаваны да «Дажынак», якія ўрачыста адкрыў Аляксандар Лукашэнка. Ці давялі да ладу комплекс, тутэйшыя жыхары ня ведаюць.

Фота з горацкімі недаробкамі ў інтэрнэце зьбіраюць багата камэнтароў. Так было, калі змыла плітку. Тое ж паўтарылася, і калі студэнты акадэміі ілюстравалі фотаздымкамі ўмовы пражываньня ў інтэрнатах, здадзеных да «Дажынак». У пакоях стаяла вільгаць, рэчы псаваліся. Тэма рамонту амфітэатру таксама сталася адной з самых папулярных. Цяпер актыўна камэнтуюцца фота зь сямейнай парай, якая правалілася пад брук.

"Радыё Свабода".

ЭКАНАМІЧНЫ ПРАГНОЗ

ЦІ ВЫТРЫМАЕ ЭКАНОМІКА Ў «ГОД БЕРАЖЛІВАСЦІ»?

ЕЎРАРАДЫЁ РАЗАМ З З ДАПАМОГАЙ ВЯДОМЫХ ЭКСПЕРТАЎ ПАСПРАБАВАЛА СКЛАСЦІ ЭКАНАМІЧНЫ ПРАГНОЗ НА 2013 ГОД.

"Я думаю, што ў параўнанні з гэтым годам мала што памяняецца. Хіба, у галіне прыбыткаў… Маўляў, раней яны раслі да 500 долараў, а далей давайце самі", – расказвае Еўрарадыё Сяргей Чалы.

Эканаміст не чакае нейкіх пертурбацый у надыходзячым годзе. Гаворыць, што яны нікому не патрэбныя. Ваганні асноўных паказчыкаў эксперт прадказвае ў межах 10%. Курс долара на канец восені 2013 Чалы бачыць у межах 9200-9500 рублёў.

Калега Сяргея Чалага, Леанід Злотнікаў, апісвае куды больш апакаліптычныя краявіды. На думку эканаміста, для падтрымкі узроўню дабрабыту, пастаўленага ў 2012 годзе, ураду Беларусі ў 2013 годзе спатрэбіцца ажно 8 мільярдаў долараў. Калі дадаць сюды тры мільярды, якія неабходна выплаціць па крэдытах, то атрымоўваецца надзвычай кругленькая сума. І калі частку можна будзе "наскрэбсці", дзякуючы крэдытам ад ЕўрАзЭС і Кітая, то прыкладна 8 мільярдаў давядзецца браць немаведама адкуль. Злотнікаў гаворыць, што нас можа чакаць адток валюты, а за ім інфляцыя і ўсе іншыя "цуды".

"Ну вось, мы бачым, што ёсць як мінімум дзве праблемныя рэчы – падтрыманне дабрабыту насельніцтва і выплата пазык. І вось гэтыя рэчы моцна ўплываюць на адток валюты з Беларусі".

Кампенсаваць яго можна будзе дзякуючы продажу дзяржаўнай маёмасці. Леанід Злотнікаў перакананы, што ў 2013 годзе нас чакае новая хваля прыватызацыі. І калі ўсё будзе добра, то курс долара на канец года складзе прыкладна 9500 рублёў. Калі ж не, то ўжо вясной можна чакаць і 14-ці тысяч за долар.

А вось фінансавы аналітык афіцыйнага партнёра кампаніі "Альпары" ў Мінску Вадзім Іосуб прадказвае, што мы ўжо ў хуткім часе можам зразумець, чаго чакаць ад 2013-га. Эксперт бачыць дзве плыні ва ўладных структурах – Нацбанк, які адстойвае больш жорсткі накірунак, і урад, які зацікаўлены ў выкананні праграмных пастановаў. "Вось цяпер асноўная інтрыга заключаецца ў тым, ці будуць прынятыя нейкія персанальныя рашэнні. Бо ў 2012 годзе план па росту ВУП у памеры 5,5% не быў выкананы".

Прагноз Іосуба на курс долара не адрозніваецца ад меркаванняў калег па цэху – тыя ж 9500 на канец года. Калі ж Беларусь абярэ новага прэм'ера і возьме накірунак на дасягненне 8%-га росту ВУП на 2013 год – "цуды" нас могуць чакаць ужо вясной.

САЦЫЯЛЬНЫЯ ПЫТАННІ

ЧАМУ НЕ ЎСЕ БЕЛАРУСЫ ЗАРАБЛЯЮЦЬ 500 ДОЛАРАЎ

ДА КАНЦА 2012 ГОДА БЕЛАРУСЬ, ЯК І ПЛАНАВАЛАСЯ, ПРЫЙШЛА ДА СЯРЭДНЯЙ 500-ДАЛЯРАВАЙ ЗАРПЛАЦЕ. АДНАК АПОШНІЯ ДАДЗЕНЫЯ ПРА ЗАРОБКІ Ў КАРПАРАТЫЎНЫМ СЕКТАРЫ ПАКАЗВАЮЦЬ, ШТО 500-ДАЛЯРАВУЮ ЗАРПЛАТУ АТРЫМЛІВАЮЦЬ ДАЛЁКА НЕ ЎСЕ: У МЕНСКУ ЯЕ МНОГІЯ ЗАРАБЛЯЮЦЬ, А Ў РЭГІЁНАХ СІТУАЦЫЯ ЗУСІМ ІНШАЯ. ЧАМУ ЗА МЕЖАМІ МІНСКА ПРАЦА ШАНУЕЦЦА МЕНШ? ЧЫЕ ДАХОДЫ БОЛЬШ ЗА ЎСЁ ПАВЯЛІЧЫЛІСЯ? «ПРАЦОЎНЫЯ» ВЫНІКІ 2012 ІНТЭРНЭТ-ГАЗЕТА NAVINY.BY ПАДВЯЛА РАЗАМ З ЭКСПЕРТАМІ КАДРАВАГА РЫНКУ.

Чаму працадаўцы мала плацяць?

У снежні беларусы атрымалі лістападаўскі зарплату, якая ў сярэднім склала 4.244.270 рублёў, што ў эквіваленце амаль 500 долараў. Аднак калі паглядзець, адкуль сярэдняя зарплата ўзялася, можна зрабіць цікавыя высновы.

Па дадзеных афіцыйнай статыстыкі, у лістападзе спісачная колькасць работнікаў прадпрыемстваў, на аснове звестак якіх выводзіцца сярэдняя зарплата, складала 3,36 млн. чалавек. Размеркаванне работнікаў па памеры налічанай зарплаты паказвае, што больш за палову спецыялістаў, якія ўлічваюцца афіцыйнай статыстыкай, атрымліваюць сярэднюю зарплату менш за 4 млн. рублёў.

Але цікава нават не гэта. Статдадзеныя паказваюць, што розніца паміж узроўнем аплаты працы ў Мінску і ў рэгіёнах рэшце, у сталіцы заўсёды вышэй канкурэнцыя за высокакваліфікаваных працаўнікоў. Кампаніі, жадаючы наняць самага лепшага, гатовыя ладзіць гонку заробкаў », - адзначае Святлана Шапорава.

Кіраўнік дэпартамента падбору персаналу кансалтынгавай групы «Тут і Цяпер» Вольга Надтачаева таксама тлумачыць розніцу ў заробках у сталіцы і ў рэгіёнах розным узроўнем канкурэнцыі на рынку працы.

«У Менску мы бачым, што ідзе канкурэнцыя паміж працадаўцамі за кваліфікаваных спецыялістаў, і гэта рухае зарплаты ўверх. У рэгіёнах іншая сытуацыя: галоўную скрыпку там, як правіла, гуляюць горадаўтваральныя прадпрыемствы. У той жа час малы і сярэдні бізнэс у абласцях развіты ў меншай ступені. Адпаведна, працадаўцам няма вострай

Размеркаванне работнікаў арганізацый па памеры зарплаты

(*У працэнтах да выніку)*

	от 1 до 2 млн. рублей	от 2 до 3 млн. рублей	от 3 до 4 млн. рублей	от 4 до 5 млн. рублей	от 5 млн. рублей и выше
Республика Беларусь	**1,2**	**27,2**	**25,9**	**22,5**	**23,2**
Брестская	2,3	38,3	24,3	22,5	12,6
Витебская	2,8	35,5	33,1	18,7	9,9
Гомельская	0,6	32,3	26,2	25,3	15,6
Гродненская	1,0	38,6	25,6	22,5	12,3
г. Минск	0,3	6,6	21,5	24,6	47,0
Минская	1,9	32,9	26,0	16,8	22,4
Могилевская	0,9	30,7	31,0	24,5	12,9

Крыніца: Белстат

вялікая.

Як бачым, чым вышэй зарплата, тым менш яна характэрная для рэгіёнаў і тым часцей яна сустракаецца ў Мінску. Так, заробак большы за 5 млн. рублёў атрымліваюць 47% сталічных работнікаў, а ў рэгіёнах такой даход характэрны, як правіла, для 10-15% супрацоўнікаў. І наадварот: зарплата ад 2 да 3 млн. рублёў - самая папулярная ў рэгіёнах: у абласцях яе атрымліваюць больш за 30% работнікаў. У той жа час у Менску гэты ўзровень даходу характэрны толькі для 6,6% спецыялістаў, якія ўлічваюцца афіцыйнай статыстыкай.

Такім чынам, казаць аб тым, што беларуская зарплата дайшла да 500-даляравай адзнакі можна толькі з вялікімі агаворкамі. Шмат хто з суайчыннікаў яе не атрымліваюць, а тыя, хто мае такі даход, жывуць, як правіла, у Мінску.

Заробкі ў сталіцы звычайна вышэй, чым у рэгіёнах па некалькіх прычынах, кажа дырэктар HeadHunter: Беларусь, праект RABOTA.TUT.BY Святлана Шапорава.

«Па-першае, самае відавочнае - у сталіцы вышэй колькасць насельніцтва, чым у абласных цэнтрах, вышэй узровень жыцця і спажывання паслуг. Як правіла, вышэйшыя кошты, а значыць, людзям патрабуецца плаціць больш грошай, каб яны маглі падтрымліваць прымальны ўзровень жыцця. Па-другое, у сталіцы заўсёды канцэнтруецца буйны бізнэс, галаўныя офісы замежных кампаній. На-

неабходнасці змагацца за персанал, і канкуруюць паміж сабой ужо суіскальнікі на працоўным месцы, што прыводзіць да больш нізкай аплаце працы », - кажа Вольга Надтачаева.

Па назіраннях эксперта, у рэгіёнах людзі няредка шукаюць працу проста для таго, каб было за што жыць. «У сталіцы, каб знайсці супрацоўніка на заробак у 2 млн. рублёў, трэба паспрабаваць. У рэгіёнах зваротная сітуацыя: суіскальнікі шукаюць магчымасць, дзе гэтыя 2 млн. рублёў можна зарабіць », - канстатуе Вольга Надтачаева.

Праўда, варта адзначыць, што паводзіны некаторых працадаўцаў адрозніваецца, і яны гатовыя нават у рэгіёнах прапаноўваць высокія зарплаты. Кансультант кадравага агенцтва «Анкор» Ганна Коршак канстатуе, што замежныя кампаніі, якія прыходзяць у рэгіёны, часта арыентуюцца на сталічны ўзровень заробкаў спецыялістаў.

«Замежныя кампаніі, з якімі мы працуем, прапануюць у рэгіёнах прыкладна такія ж умовы аплаты працы, што і ў Мінску. Больш за тое, заробак у рэгіёнах можа быць вышэй сталічнай, так як кампаніям у шэрагу выпадку даводзіцца прыцягваць у рэгіёны спецыялістаў з Мінска », - кажа Ганна Коршак.

Чытаць цалкам: naviny.by.

Дзмітрый ЗАЯЦ, "Белапан".

Заснавальнік і рэдактар: Салодкі Сяргей Аляксандравіч

Адрас рэдакцыі: г.Віцебск, 3-я Мопраўская, д. 14, тэл. 26-42-02, маб. +375299410197. Газета выдаецца з траўня 2003 г.

Падпісана да друку 15.01.2013 у 19.30. Наклад: 290 асобнікаў. Выдаецца адзін-два разы на месяц на беларускай і расійскай мовах.

Рэдакцыя можа друкаваць артыкулы дзеля палемікі, не падзяляючы пазіцыі аўтараў. Друкуецца пры падтрымцы аднадумцаў. Распаўсюджваецца бясплатна дабраахвотнікамі.